

***Procedury postępowania przez Policję
w związku z tzw.
„porwaniem rodzicielskim”***

Poznań, 22 lutego 2017 roku

PODSTAWA PRAWNA

Zarządzenie nr 124 KGP z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanych zwłok oraz szczątków ludzkich (Dz. Urz. KGP z 2012r, poz. 29 z późn. zm);

Wyjaśnienie wyrażeń, o których mowa w zarządzeniu:

zaginięcie osoby - zaistnienie zdarzenia, uniemożliwiającego ustalenie miejsca pobytu osoby fizycznej i zapewnienia ochrony jej życia, zdrowia lub wolności, wymagające jej odnalezienia albo udzielenia pomocy;

Kategorie zaginięcia: I, II i III.

osoba zaginiona kategorii I - osoba, która opuściła nagle ostatnie miejsce swojego pobytu w okolicznościach uzasadniających podejrzenie popełnienia na jej szkodę przestępstw przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności, albo uzasadniających podejrzenie zagrożenia dla jej życia, zdrowia lub wolności, w szczególności:

- a) wskazujących na realną możliwość popełnienia przez nią samobójstwa,
- b) jeśli jest to osoba małoletnia do lat 15 i jej zaginięcie zgłoszono po raz pierwszy,
- c) jeśli jest to osoba, która z powodu wieku, choroby, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych nie może kierować swoim postępowaniem albo wymaga opieki lub pomocy innych osób;

Osoba zaginiona kategorii III

- **osoba małoletnia** zaginiona w związku z tzw. „**porwaniem rodzicielskim**”, o ile nie zachodzą przesłanki zag. kat. I z uwzględnieniem warunków przyjęcia zgłoszenia takiej osoby,
- **porwanie rodzicielskie** - jest sytuacją, w której jedno z rodziców lub opiekunów posiadających pełną władzę rodzicielską bez woli i wiedzy drugiego z nich pod pretekstem krótkotrwałego pobytu wywozi lub zatrzymuje osobę małoletnią na stałe, pozbawiając tym samym drugiego rodzica lub opiekuna posiadającego pełną władzę rodzicielską możliwości utrzymywania kontaktu z małoletnim w przysługującym mu zgodnie z prawem zakresie;

	wszczęto	Zakończono przez Komórki organizacyjne ds. Nieletnich	Przekazano do Wydziału Kryminalnego cele dalszego porwania
2014	43	36	7
2015	55	51	8
2016	63	58	1

Procedura postępowania przez Policję

**w przypadku zawiadomienia o zaginięciu osoby w wyniku
tzw. „porwania rodzicielskiego”**

**Policja podejmuje poszukiwanie osoby zaginionej niezwłocznie po
otrzymaniu informacji o zaginięciu osoby**

**tzw. „porwanie rodzicielskie” zgodnie z polskim prawem nie
stanowi przestępstwa z art. 211 KK**

Procedura postępowania przez Policję

- zawiadomienie o zaginięciu osoby w wyniku tzw. porwania rodzicielskiego przyjmuje się od rodzica zgłaszającego zaginięcie i kwalifikuje się do kategorii III, w sytuacji gdy drugi rodzic lub opiekun prawny posiadający pełną władzę rodzicielską bez porozumienia ze zgłaszającym rodzicem zabiera osobę małoletnią nie informując tego rodzica o jej miejscu pobytu.
- zawiadomienie o zaginięciu osoby zakwalifikowanej do kategorii III przyjmuje się bezpośrednio od osoby uprawnionej. W przypadku gdy zawiadomienie osoby uprawnionej zostało przekazane drogą telefoniczną, mailową lub pocztową, policjant sporządza notatkę urzędową zawierającą informacje zawarte w druku zawiadomienia o zaginięciu kategorii III.

Sama notatka nie stanowi podstawy do rejestracji jako osoby zaginionej.

Procedura postępowania przez Policję

- Dyżury jednostki lub wyznaczony przez niego policjant niezwłocznie po przyjęciu zawiadomienia o zaginięciu osoby rejestruje to zawiadomienie oraz osobę zaginioną w ewidencji policyjnej oraz sporządza notatkę urzędową zawierającą dodatkowe ustalenia i informacje uzyskane w trakcie przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu,
- osobie uprawnionej składającej zawiadomienie o zaginięciu wydaje się potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby.

Procedura postępowania przez Policję

- Policja wykonuje niezwłocznie czynności zmierzające do odnalezienia osoby zaginionej,
- zaginięcie osoby rejestrowane jest w policyjnym systemie informatycznym,
- uzyskiwanie informacji umożliwiających podjęcie stosownych działań zmierzających do odnalezienia osoby małoletniej,
- powiadomienie właściwego sądu rodzinnego i opiekuńczego o wszczęciu poszukiwań osoby małoletniej,
- poinformowanie osoby zawiadamiającej o zaginięciu o zasadności osobistego zwrócenia się do tego sądu z wnioskiem o wskazanie dalszego sposobu postępowania w przypadku ustalenia miejsca pobytu małoletniej osoby zaginionej,
- Przyjmujący zawiadomienie o zaginięciu osoby powinien poinformować osobę zawiadamiającą o najbliższym znanym punkcie lub kontakcie do organizacji udzielającej pomocy prawnej lub psychologicznej rodzinom osób zaginionych, a w przypadku zaginięcia osoby małoletniej o całodobowej bezpłatnej linii 116 000.

Procedura postępowania przez Policję

- Czynności w ramach poszukiwań osób zaginionych dotyczących małoletnich zakwalifikowanych do kategorii III, w ciągu pierwszych 30 dni od zawiadomienia o zaginięciu wykonują policjanci komórki organizacyjnej do spraw nieletnich jednostki Policji, a następnie w przypadku nieodnalezienia osoby, przekazują materiały do komórki organizacyjnej do spraw prowadzenia poszukiwań, kontynuując poszukiwania za osobą kat. II.
- Policjant prowadzący czynności poszukiwawcze jest zobowiązany utrzymywać niezbędny kontakt z osobą uprawnioną, a w tym udzielać jej dozwolonym prawem informacji o stanie i przebiegu poszukiwania nieobjętych klauzulą niejawności

Procedura postępowania przez Policję

Zakończenie poszukiwania osoby zaginionej następuje, gdy:

- 1) odnaleziono osobę zaginioną lub jej zwłoki, przy czym przez odnalezienie osoby należy rozumieć nawiązanie z nią bezpośredniego osobistego kontaktu przez policjanta lub funkcjonariusza innych służb, a w przypadku odnalezienia osoby zaginionej za granicą nawiązanie z nią bezpośredniego osobistego kontaktu przez pracownika właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskania od zagranicznych władz informacji o odnalezieniu osoby;
- 2) ustalono miejsce pobytu osoby zaginionej;
- 3) osoba zaginiona powróciła do miejsca pobytu;
- 4) (...)
- 5) osoba uprawniona, która zgłosiła zaginięcie, odwoła poszukiwania z uwagi na fakt nawiązania kontaktu z osobą zaginioną i potwierdzenia braku przesłanek wymagających jej dalszego poszukiwania w celu odnalezienia albo udzielenia pomocy;
- 6) nastąpiło sądowe stwierdzenie zgonu lub sądowe uznanie osoby za zmarłą;
- 7) upłynęło co najmniej 25 lat od daty zakończenia czynności poszukiwawczych i przekazania teczek poszukiwania do archiwum wraz z usunięciem informacji dotyczących osoby zaginionej z ewidencji policyjnej.

Procedura postępowania przez Policję

Właściwość miejscowa:

Jednostką Policji właściwą do prowadzenia poszukiwania osoby zaginionej jest ta jednostka Policji, na której obszarze właściwości terytorialnej osoba zaginęła

- jeżeli nie można ustalić miejsca zaginięcia osoby w kraju lub za granicą, właściwą miejscowo do prowadzenia poszukiwania jest jednostka Policji, na której obszarze właściwości terytorialnej osoba zaginiona miała swoje ostatnie miejsce zamieszkania

Procedura postępowania przez Policję

Nie dokonuje się przyjęcia zawiadomienia o zaginięcie osoby w wyniku tzw. „porwania rodzicielskiego” w przypadku gdy możliwe jest zakwalifikowanie zaginięcia osoby do kategorii I lub II albo w sytuacji gdy do właściwego sądu rodzinnego i opiekuńczego wpłynął do Policji wniosek o ustalenie miejsca pobytu osoby małoletniej.

System „Child Alert” służy do natychmiastowego informowania społeczeństwa o poszukiwaniach zaginionej osoby małoletniej. W momencie zaistnienia podejrzenia zagrożenia życia lub zdrowia zaginionego (uprowadzonego) dziecka uruchamiana jest zorganizowana i natychmiastowa akcja poszukiwawcza. System angażuje w poszukiwanie zaginionych dzieci wszelkie dostępne kanały informacyjne, a wiadomość o zaginionym dziecku jest natychmiastowo rozpowszechniana. Wizerunek dziecka jest publikowany m.in. za pośrednictwem stacji telewizyjnych, radiowych, Internetu, telefonii komórkowej (tablice informacyjne wykorzystywane przez ten system znajdują się w miejscach publicznych m.in. na dworcach, lotniskach).

Child Alert może być uruchamiany jeżeli spełnione zostaną **wszystkie** z poniższych warunków:

- osoba zaginiona w chwili zaginięcia nie ukończyła 18 roku życia;
- istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba małoletnia, jest ofiarą przestępstwa związanego z pozbawieniem wolności albo jej życie, zdrowie jest bezpośrednio zagrożone;
- uzyskano pisemną zgodę od rodzica albo opiekuna prawnego zaginionej osoby małoletniej na rozpowszechnienie komunikatu, a w przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicem albo opiekunem prawnym uzyskano zgodę Sądu;
- z posiadanych przez Policję informacji wynika, że rozpowszechnianie komunikatu może w realny sposób przyczynić się do odnalezienia małoletniej osoby zaginionej;
- uzyskane informacje są wystarczające do sporządzenia komunikatu.

Czas publikacji komunikatów „Child Alert” określony został na 12 godzin.

Child Alert” nie stosuje się do tzw. „porwań rodzicielskich”, z wyłączeniem przypadków w których stwierdzono realne wystąpienie bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia osoby małoletniej.

Jeżeli z posiadanych informacji wynika, że użycie „Child Alert” może spowodować realne zagrożenie życia, zdrowia osoby małoletniej, należy odstąpić od jego uruchomienia.

UPROWADZENIE

(UPROWADZENIE LUB ZATRZYMANIE MAŁOLETNIEGO WOBREW WOLI OPIEKUNA)

art. 211 kk – Kto, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru, uprowadza lub zatrzymuje małoletniego poniżej lat 15 albo osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub psychiczny podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Dziękuję za uwagę!

sierż.sztab. Ewelina Tanaś
Wydział Prewencji KWP w Poznaniu
tel. 61 84 120 18